

L'Institut d'Estudis Catalans manifesta la seva preocupació per l'activació en diverses comarques del Principat de nombrosos projectes de desenvolupament urbanístic que incideixen sobre el medi ambient, el paisatge i la qualitat de vida dels seus habitants, i demana a totes les administracions amb competències en la gestió del territori que impulsin urgentment mesures efectives per afavorir un urbanisme sostenible i aturar les iniciatives que no compleixin criteris estrictes de preservació del medi ambient, el paisatge i els valors socials i culturals que hi són associats.

Des de diferents punts de vista, la Costa Brava, la Costa Daurada, els Pirineus o altres indrets de la Catalunya interior, per esmentar només alguna de les àrees afectades, han ultrapassat la seva capacitat de càrrega, i qualsevol nou impacte sobre els recursos disponibles suposa un risc per a la sostenibilitat ambiental i l'equilibri del territori. És especialment preocupant el cas de la Costa Brava, on als problemes esmentats s'afegeix l'amenaça sobre un model trístic de qualitat i, en conseqüència, a la seva base econòmica.

Sembla incompatible la destrucció del patrimoni natural i paisatgístic i el desenvolupament urbanístic desordenat amb la recent candidatura de la Costa Brava perquè sigui declarada Reserva de la Biosfera, que identifica territoris on l'activitat humana es desenvolupa amb criteris mediambientals i ecològics.

Alguns d'aquests territoris, a més, pateixen inundacions de forma recurrent. La urbanització indiscriminada de les zones inundables incrementa el risc tant per a la població com per a les infraestructures i béns afectats, pot posar en perill vides humanes i augmentar les pèrdues econòmiques.

Coneixem bé la importància del capital natural, patrimonial i social, que es veu de nou en perill per actuacions en territori, urbanisme i mobilitat que no són sostenibles. El patrimoni cultural de Catalunya és també indissolublement lligat al territori i al paisatge. Per això afirmem que cal protegir tant el patrimoni natural amenaçat com el patrimoni cultural que n'és inseparable enfront de projectes que generen uns suposats beneficis econòmics. A més, sovint es pretén construir nous polígons industrials en zones on ja n'hi ha de buits, o augmentar l'espai urbanitzable programat no gaire lluny d'on hi ha nombroses parcel·les sense edificar.

La Generalitat de Catalunya ha establert recentment moratòries en les tramitacions de llicències d'obra nova i la tramitació d'instruments de planejament i gestió en alguns projectes en el litoral gironí. Celebrem aquestes moratòries com un gest adequat donada la urgència d'aquest problema, però insuficient per garantir la protecció de tot el patrimoni natural i humà en perill. És del tot necessari que el nou Pla Director Urbanístic en què s'està treballant sigui valent en la promoció d'un model sostenible d'usos del territori, basat en l'estalvi de l'ocupació del sòl, l'acompliment estricte de la legalitat urbanística i la protecció del medi ambient i del paisatge.